

Zacharias Grape

**Programma Quo Rector Universitatis Rostochiensis Zacharias Grapius SS.
Theol. D. ... ad Exeqvias Matronæ ... Margarethæ Schönlowen/ Viri ... Dni.
Christiani Knesebecken/ Senatoris ... Relictæ Viduæ ... a Moestissimis Liberis
decenter paratas, Omnes Omnium Ordinum ac Dicnitatum Cives Academicæ ...
invitat : [P.P. Rostochii Sub Sigillo Academiae ipso Exeqviarum die d. XVII.
Februar. Ann. MDCCVII.]**

Rostochi[i]: Wepplingius, [1707]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn774544694>

Druck Freier Zugang

Grapius, Z.,
in
M. Schönlow,
viduam Chr. Knesebeck.
Rost. (1707.)

32.

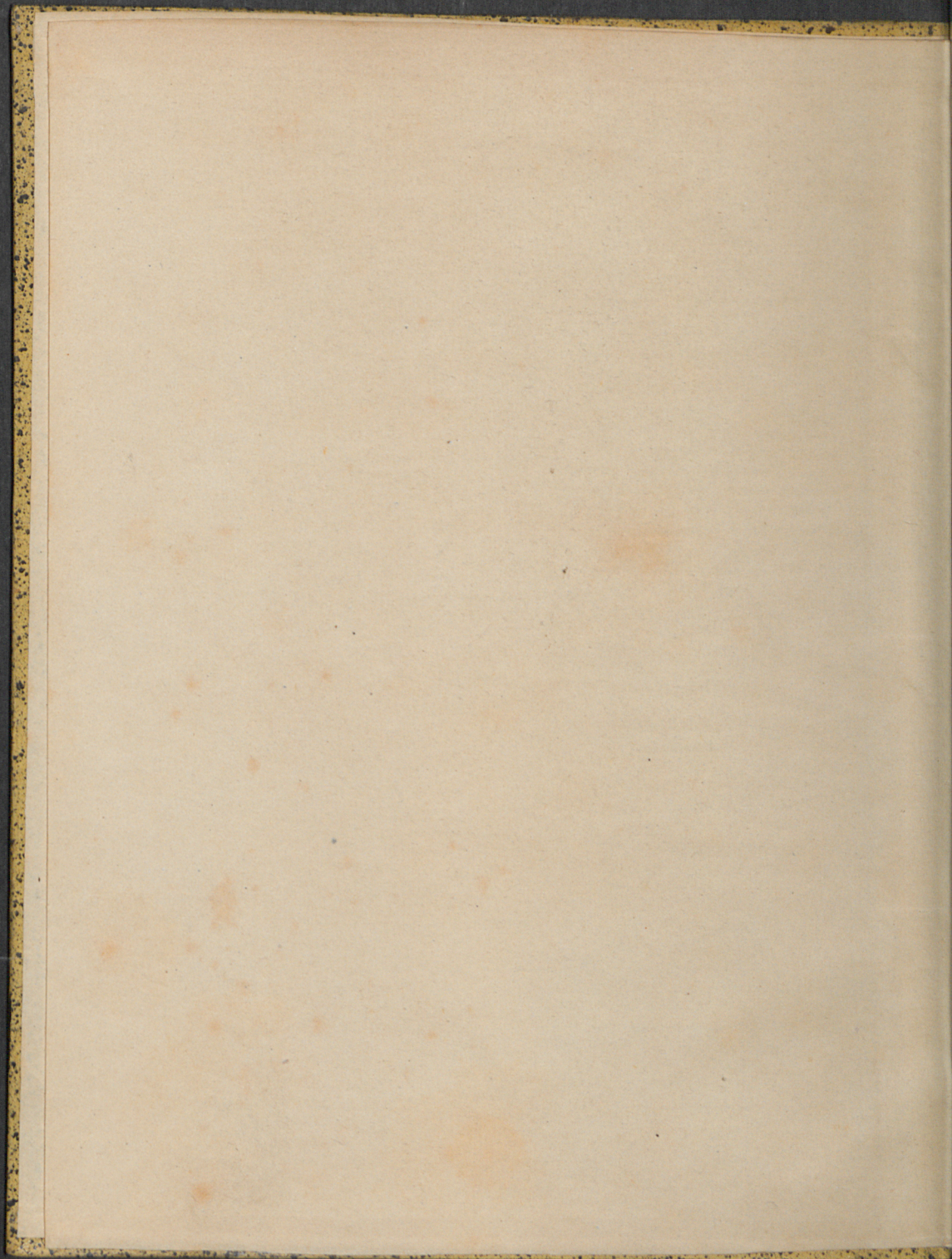

PROGRAMMA

QVO

RECTOR

UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS

ZACHARIAS GRAPIUS

SS. THEOL. D. EJUSDEMQUE PROFESS. PUBL. ORDIN. AD
 EDEM CATHEDRALEM D. JACOBI VERBI DIV. MINISTER,
 & FCTIS Theolog. h.t. DECANUS
 ad EXEQVIAS

MATRONE NOBILISSIMÆ, OMNIQUE PIETATIS, ac
 VIRTUTUM SPLENDORE FULGIDISSIMÆ

MARGARETHÆ

Schönlowen/

VIRI NOBILISSIMI, AMPLISSIMI, & PRUDENTISSIMI

DNI. CHRISTIANI

Gnesebecken/

Senatoris, cum viveret, & Camerarii inclytæ hujus Reip:
 primarii longe meritissimi, jam beatæ memoriæ,

RELICTÆ VIDUÆ

MOESTISSIMIS LIBERIS

decenter paratas,

Omnes Omnium Ordinum ac Dignitatum Cives Academia
 quam humanissime invitat.

ROSTOCHI, Typis JOH. WEPPLINGI, SER. PRINC. & ACAD. Typogr.

Lane fingulare solatioq;

plenissimum effatum est, qvod de morte piorum legimus *Psal. CXVI. 15.* יקר בעיני יהוה המותה לחסידיו. Minus germanice redditur in versione Judæo-germanicâ Jekuthielis. ווערדיג איז אין דא אונגן. גאטש דער שוויט פון זיינע פרוםן i. e.

würdig ist in die Augen Gottes der Todt von seine Frommen. Nitidius B. noster *Lutherus* : Der Todt seiner Heiligen ist wehrt gehalten für dem Herren. Vel â verbo ad verbum ita: *pretiosa in oculis Domini (est) mors (qvæ) piis (obtingit)* Qvæ verba etsi in se quidem intellectu non adeo difficilia sint; nihilominus tamen in qvibusdam datur nonnullorum dissensus. Admodum absurda & fabulosa est illa Judæorum detorsio, qvi ad unum ex iis verba hæc trahunt, qvi in paradysum, juxta fabulas suas, se contulerunt. Qvemadmodum habetur in *Midrasch Schir Hafschirim ap. Jos. de Voisin, ad Raym. Pug. fid. part. 2. c. 4. p. m. 338.* ubi ita: חביאני המלך הררין המן חבינן ארבע נבנסו לפרס בן עזאי ובן זומא אלישע בן אבויה ור' עקיבא בן עזאי הציץ ונפגע ועליו נאמר רבש מצאת אכול רייד בן זומא הציץ ומת ועליו נאמר יקר בעיני ה' המותה לחסידיו וכו' i. e. *Introduxit me Rex in penetralia sua &c. Hic tradunt. Quatuor contulerunt se in Paradysum: Ben-Asai & Benzoma Eliseus ben Abujah, & R. Akiba. Ben-Asai respexit & mente abreptus est. De eo dictum est (Prov. XXV, 16.) mel invenisti, comede moderate. Benzoma respexit, & mortuus est. De eo dictum est: (Psal. CXVI, 15.) Pretiosa in oculis.*

oculis Domini mors sanctorum ejus &c. Alii ex Judæis verba
 quidem de morte aliorum quoque; sed violenta explicant.
 Hoc B. Frischmutho in *Dissertat. Epistol. ad Carpzov. p. m. 8.*
 intelligere videtur *Paraphrastes Chaldeus* quando reddi-
 dit : מיתוחא דמשתלחא mors, quæ inferitur. Et R. Sa-
 lomo ita : יקר היא בעיני יהוה הראני הבה שדבר קשה
 חסידיו וכבר הוה בעיני להמיר את חסידיו *Pretiosa est*
in oculis ejus, Dominus ostendit mihi rem duram, & diffi-
cilem esse in oculis ejus, sanctos suos sinere interfici. Ita
 & ex Christianis Patribus sentire videntur *Origenes in*
Comment. in Matth. Part. 1. Comment. p. m. 416. D. *Ambros.*
de fide resurrect. T. 3. Opp. p. m. 29. *Gregor. Nyssen. in Orat.*
continent. laudes S. Mart. Theodori p. m. 314. & ex recen-
 tioribus *Franciso. Vatabl. aliique, vid. & Pol. in Synops. in*
h. l. Sed melius illi, qui sentiunt cum S. *Bernhardo, qui*
in Serm. ad milites templi Opp. p. m. 401. ita : *Et si beati qui*
in Domino moriuntur, num multo magis qui pro Domino mo-
riuntur? Et quidem siue in lecto siue in bello quis mo-
 ritur, *preciosa erit sine dubio in conspectu Domini mors*
sanctorum ejus. & cum B. nostro *Luthero, qui in Concion.*
2. in funus Johann. Elect. Saxon. Tom. 1. Altenb. p. m.
980. ita : Welche nun solche getauffte Christen sind/
 die sein Wort lieb haben / und fest daran halten / und in
 denselben sterben / Gott gebe / sie werden gehenckt / gerad-
 brecht / verbrandt / ersauft / oder an der Pestilenz / Sie-
 ber / etc. umkommen / die schenck nur in Christi
 Todt / und Auferstehung / und sprich flugs den Text ü-
 ber sie : Der Todt seiner Heiligen ist theur / und wehrt
 für dem Herren. Atque quod in hoc sensu connexio-
 nem

Az

nem

nem cum antecedentibus concernit, eam more suo non
 sine acumine investigat D. Johann. Chrysostomus in Ex-
 posit. in hunc Psalm. Opusc. Tom. 3. p. m. 350. Ubi ex Versi-
 one (quam hic saltem adduxisse sufficiat) Gentiani
 Herveti à Frontone Ducao emendata hæc leguntur: Pre-
 tiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus: Alius ho-
 norata coram Domino. Quanam est autem hæc consequen-
 tia, & quid habet, quod cum prioribus conveniat, si quis
 id accurate examinaverit, maximam inveniet. Quoni-
 am enim dixerat: Quid retribuam Domino pro omnibus,
 quæ retribuit mihi? Ostendens ejus beneficia, dicit, non so-
 lum vitam; sed etiam mortem sanctorum DEO esse curæ.
 Singulas voces si quis velit examinare ad unam omnes
 maxime ponderosas deprehendet. Sistitur nobis initio
 pretiositas illa maxima קִי. Quod ex parte fidelium
 nonnulli Patres explicarunt. Sic namque D. Cecil.
 Cyprian. Epist. 6. ad Sergium Rogatian. & ceteros Confesso-
 res p. m. 12. Nemo mortem cogitet, sed immortalitatem,
 nec temporariam pœnam, sed gloriam sempiternam, cum
 scriptum sit: Pretiosa est in conspectu Domini mors iusto-
 rum ejus. D. Hilarius. Exposit. Psalm. 62. p. m. 405. ha-
 bet lequentia: Propheta gaudium mansuræ sibi mortis
 ostendit, dicens: Pretiosa in conspectu Domini mors san-
 ctorum ejus, quia per eam cum peccati lege resolutis demuta-
 tionis gloriose profectu eternitas animæ corporisq. jam sine
 peccati corpore rependetur. Quibuscum conveniunt &
 illa D. Augustini l. 13. de Civit. Dei. c. 7. Tom. 9. Opp. p. m.
 714. Hinc est, quod scriptum est: Pretiosa in conspectu
 Domini mors sanctorum ejus. Quid enim pretiosius quam
 mors, per quam fit ut etiam delicta omnia dimittantur, &
merita cumulatius augeantur. Quæ omnia licet in se
 non

non sint absurda; attamen magis de pretiositatis hujus effectu, quam pretiositate ipsa videntur applicata loqui, Ipsam literam si velimus tenere, tum יקר h. l. non male de pretioso ac caro interpretaremur, æq̃ uti occurrit *Jerem. XXXI, 20.* Qui locus & præsentihaud exiguam videtur præbere lucem. Quam pretiosi & cari namq̃ pii ipsi Deo sunt, tam pretiosa & chara quoque mors ipsorum. Jam vero pii unice propter fidem, per quam in filios sunt adoptati, Deo sunt chari ac pretiosi, quâ nimirum pretiosissimum illum Christi sanguinem *1. Petr. I, 19.* apprehenderunt: ita & nunc mors ipsorum adeo pretiosa, quia in fide moriuntur, in Domino *Apoc. XIV, 13.* Atque inde nunc est, quod hanc mortem Deus magni quoque aestimet, ubi necesse fuerit, vindicet, maximeque curet. יקר & quidem כעיני יהוה in oculis Domini. Hi sunt nimirum illi oculi, qui respiciunt fidem *Jerem. V, 3.* Sic & fidem illam, in quâ moriuntur pii. Sed vero hîc nunc in mediâ propositione magnus reperitur accentus Athnach, cum pro sensu exprimendo aliàs vel minor aliquis locum habere potuisset. Sed rursus non sine meditatione quâdam. Sic namque in media lectione hîc jam quasi subsistere jubet Spiritus S. Et omnino habet meditatio, quod hîc subsistat, pretiositatem hancce animo sæpius sæpiusq̃ volvat atq̃ revolvat, viscera illa misericordiæ obstupefacta contempletur, maxime admiranda cum *Cypriano Epist. 10. ad Martyres & Confessores p. m. 21.* exclamet. O quale illud fuit spectaculum Domino, quam sublime quam magnum, quam Dei ictus sacramento, ac devotione militis (Spiritualis) ejus acceptum! sicut scriptum est in *Psalms*, Spiritu S. loquente ad

nos pariter, & monente pretiosa est in conspectu Domini
 mors justorum ejus: pretiosa mors hac est, quæ emittit im-
 mortalitatem pretio sui sanguinis, quæ accipit coronam de
 consummatione virtutis. Deinde nunc & subjectum
 Spiritus S. exhibet, quod nimirum adeo pretiosum
 in oculis Domini est, atque hoc est **המותר לחסירי**
 mors piis ejus (scilicet obtingens) sic enim ellipsin
 quendam Coccejus, B. Gciernus, aliique interpretes passim
 concedunt. Quid **המותר** mors sit, novimus omnes
 qui quotidie homines morientes videmus. Modo
 illud notabile, quod in hac voce geminum **ה** & in
 principio & in fine conspiciatur: Quod secundum
 regulas Grammaticorum significationem vocis auget
 seu roborat. Nec male in *Versione Gallicâ* redditur,
 non simpliciter *la mort*, sed: *toute sorte de mort*. Quam
 versionem & contra Cottonum defendit Petrus Rava-
 nellus in *Bibliothecâ S. part. 2. p. m. 99.* **חסירי** vero
 quod attinet, tum de hac voce observat Jacobus Gussae-
 tius in *Commentar. lingu. Ebr. p. m. 274.* plerumque
 nomina illius formæ, & illa quæ Tzere pro Chireck
 habent, passiva esse, etsi non omnia, & hoc pacto **חסירי**
 quoque de homine passive potissimum esse expli-
 candum. Atque omnino sic hinc inde accipi, certissi-
 mum est, sicque proprie notat *καταλειπόμενος*, ut *Psal. XXXII, 9.*
 qui gratuitâ Dei sui sustentatione misericor-
 diâ aliisque fruitur beneficiis, non aliter ac fortasse
 Principis cujusdam Stipendiarius, qui nil tale meritis
 est apud Principem. At vero & *active* de piis voca-
 bulum hoc posse explicari non implicat. Sicque
 nihil obstat, quo minus h.l. conjunctim sumamus de
 iis, qui postquam gratiam bonaque plurima à Deo
 gra-

gratis per fidem acceperunt, vicissim grati beneficij
sunt & ipsi erga cetera Christi membra, æque uti &
B. Geierus Prov. II, 8. interpretatus fuit. Qvos & tum
cum B. Frischmutho l. c. p. 9. ious, nglâges dnglâges
puros, claros, selectos, & sinceros animo vocare poterimus.
Atque hi nunc sunt, qui ita moriuntur, ut mors
ipforum pretiosa sit Domino.

Quæ autem generatim hic de piis, eorumque
placidissimâ ac pretiosissimâ morte celebrantur,
speciatim ea jure meritoque quoque deprædicare
possumus de piissimâ illâ piissimeque nunc defun-
cta Matronâ nostrâ Nobilissimâ omni que virtutum
apparatu condecoratissimâ MARGARETHA Schôn-
lowen/ VIRI quondam Nobilissimi, Amplissimi, ac
Prudentissimi DN. CHRISTIANI Knesebecken
Senatoris, ac Camerarii primarii in inclytâ
hâc nostrâ Rep. Rostochiensî longe meritissimi,
nunc b. m. relicta Viduâ, Fœminâ rarissimi omnino
exempli. Cujus sinceram pietatem, reliquasque virtu-
tes Christianum fidelem ornantes, & in choro pio-
rum adhuc superstitum perpetuæ memoriæ conse-
crantes merito nobis & hodie, tanquam exeqviali illo
die, quo ultimum illud eidem in hâc mortalitate offi-
cium præstamus, in perpetuum nobis præluces ex-
emplum collocamus. Ortum tam honestissimæ Vi-
tæ, ex quâ nunc per mortem tam pretiosam DEO abiit,
quod concernit, debet illum parentibus generis anti-
quitate, morum honestate, meritorumque gravitate
longe clarissimis ac splendidissimis. Sic namque na-
ta est pie defuncta Nostra Anno MDCXXII. d. 25. De-
cembr. Patre Viro quondam Præ Nobilissimo, Consu-
l.

sultissimo & Excellentissimo DN. ALBERTO
Schönlow / J. U. D. longe celeberrimo, nunc b.
m. Matre vero feminâ Nobilissima, omniqve virtu-
tum genere ornatissima MARGARETHA GU-
SEBEHR, b. m. Avus paternæ lineæ fuit Vir Nobi-
lissimus, Spectatissimusqve DN. ALBERTUS
Schönlow / Civis primarius Reip. Paderbornensis,
p. m. Avia ejusdem paternæ lineæ femina Nobilissi-
ma ac Virtuosissima ANNA MEIERN, b. m. A-
vus vero maternæ lineæ erat VIR Nobilissimus, Pru-
dentissimus ac Amplissimus DN. HENRICUS
GUSEBEHR, Senator inclytæ hujus Reip. nostræ
& Camerarius per multos annos longe meritissimus.
Avia ejusdem maternæ lineæ fuit femina Nobilissi-
ma celebritate generis & virtutum nitore maxime
fulgidissima ANNA Nettelbladen. Nec mino-
rem generi splendorem adjiciunt Proavus maternus
HENRICUS, Abavus ejusdem lineæ CARSTEN,
ut & Atavus JACOBUS Nettelblatt/ omnes in Se-
natoriâ dignitate constituti, suisqve in Remp. meritis
maxime conspicui. Sed nescio felicius ne sit nata,
an educata pie defuncta nostra? Nam ex quo imbui
potuit, tantam Parentum experta est industriam &
adsvetactionem, quanta in prole ornanda potest esse
maxima. Sic enim nihil eorum quæ ad filiam vel pie-
tate excolendam, vel elegantibus moribus ornan-
dam, vel deniqve rei domesticæ gerendæ disciplina
instruendam faciunt, in se passi sunt desiderari. Nec
illa impari promptitudine excipiebat, quicquid pia isto-
rum solertia seu percipiendam seu imitandum, pro-
ponebat. Placuit ea res admodum valde VIRO tum
Juveni

Juveni adhuc, sed & mox in magnū Reip. nostræ emolumentum emergenti, Nobilissimo nimirum Prudentissimo, Amplissimo ac Literatissimo DN. HERMANNO Wetten / Reip. nostræ Rostochiensis Senatori multis meritis Fulgidissimo, jam b. m. Utpote qui ex antiquissima illâ & apud Hamburgenses longe celebratissimâ WETKENIORUM familia oriundus erat, quippe Pater JOHANNES Wette / Senatoria, Avus vero JOHANNES, Proavus HERMANNUS & Abavus JOHANNES, omnes Hamburgi consulari dignitate claruerunt. Huic jam laudato DN. HERMANNO Wetten / per septem annos MARGARETHA nostra, ut Rahel pulcherrima suo Jacobo fuit desponsata, eidemqve tandem absolutis itineribus ad exteros, Anno MDCXLVII. per Sacerdotalem benedictionem solemniter associata. Nec sterile tam exoptatissimum fuit conjugium. Sic namqve pie defuncta nostra in eodem mater facta fuit gratissima m. liberorum, Ex quibus tamen unice adhuc superstes est Nobilissimus, Prudentissimus, Amplissimus, ac eruditissimus DN. JOHANNES GEORGIUS Wette / Senator hujus inclytæ Reip. Rostochiensis Gravissimus, VIR insigni in utroqve Jure eruditione curiosâ Antiquitatum Rostochiensium ac Mecklenburgensium peritiâ, multisq; in remp. patriam meritis apud omnes longe celebratissimus, Fautor ac Amicus noster singulariter colendus, quem Supremum illud Numen per quam plurimos adhuc annos in singulare Urbis nostræ ornamētum ac emolumentum saluum servet atqve in columem. Ceterum autem cum jam laudato charissimo suo Marito pie

B

defuncta nostra per 20. ferme annos adeo ex omni
voto vixit contenta, ut sæpius solita fuerit asserere, 20.
illos annos vix. 20. vitas fuisse horas, donec tandem
mors exoptatum hocce ruperit conjugale vinculum, ut-
pote quæ longe dilectissimum hunc ipsius maritum
Annò ætatis ejusdem quadragesimo octavo ANN.
MDCLXVI. die natali, non sine magno dolore à la-
tere abripuit. Ab hoc tempore per 17. annos ut vi-
dua honestissima, castissimaque vixit. Quare & ma-
xime dilecta fuit à Viro Nobilissimo Prudentissimo
ac Amplissimo DN. CHRISTIANO Kneesebecken
Senatore itidem Civitatis nostræ Rostochienfis, ac Ca-
merario primario maxime merito, tandemque obse-
nectutem laudabilissimam emerito, jam itidem b. m.
qui eandem ANN. MDCLXXXIII. conjugali fœ-
dere sibi junxit. Cum quo altero suo marito rursus
pie, placide pacifice & optatissime vixit. Et quam-
vis quidem conjugium hocce fuerit sine prole, pri-
vignos tamen & privignas quasdam amplexibus
suis in eodem excepit gratissimis. Ex quibus adhuc
per Dei gratiam in vivis sunt, quos Deus porro
diu adhuc sospitet, initio VIR Nobilissimus Pru-
dentissimus ac Amplissimus DN. HENRICUS
Kneesebeck / Senator itidem inclytæ Urbis nostræ
longe Fulgidissimus, de almâ suâ patriâ indies eo
magis magisque mereri pergens, Fautor ac Amicus
noster summopere devenerandus. Deinde femina
Nobilissima omniqve Virtutum Splendore illu-
stris WENDULA, quæ primum nuptum data fuit
Viro spectatissimo ac integerrimo DN. PETRO STOL-
TEN Civi primario & mercatori felicissimo ac flo-
ren

rentissimo, post cuius vero pia fata nunc matrimonio
exoptatissimo juncta est VIRO Præ-Nobilissimo, Con-
sultissimo, Prudentissimo ac Amplissimo DN. JO-
HANNI JOACHIMO TIELCKEN Jcto
Consummatissimo ac undiquaque celebratissimo,
Illustri Reip. nostræ Consuli Gravissimo, Patrono
nostro magno, magnâ veneratione colendo : Tum
& Femina Nobilissima lectissimaque ANNA SO-
PHIA, quæ Viro Spectatissimo DN. HENRICO HOP-
PEN, Antistiti ad D. Mariæ & D. Georgii dexter-
rimo, ac Mercatori optimo vinculo matrimo-
niali juncta est. Porro Femina itidem Nobilis-
sima omniqve virtutum muliebrium genere con-
spicua ANNA MARGARETHA, Conjux lon-
ge dilectissima VIRI Spectatissimi ac præstan-
tissimi DN. HANS GOLTERMANN, An-
tistitis ad D. Jacobi fidelissimi, & Civis de mer-
caturâ alijsqve officijs Urbis nostræ meritissimi,
Fautoris ac Amici nostri Optimi. Et deniqve Vir-
go omni Virtutum, gratiarumqve genere condeco-
ratissima ANNA CATHARINA: Qvos vero
liberos non secus ac in proprio utero gestatos since-
rissimâ fide ac infucato amore suo complexa fuit
pie defuncta nostra, quæ & vicissim ab iisdem o-
mnem mutuum filialem amorem, reverentiam ac cu-
ram fuit experta, eaqve omnia sæpius magno encomio
ornavit ac deprædicavit. Cum vero & alter hicce
Maritus prælaudatus DN. CHRISTIANUS Sney-
sebeck / ANN. MDCCIV. morte placidissimâ ac
beatâ obdormieret, atqve transactis sic felicissime
& in hoc exoptatissimo conjugio secundo 21. annis,
B 2 nunc

nunc & altera vice Vidua fieret moestissima, ab eo tempore defunctam hanc nostram ad se in ædibus suis assumpsit supra jam laudatus filius ille ejusdem adhuc superstes unicus ac dilectissimus Nobilissimus ac Prudentissimus DN. JOHANNES GEORGIUS Wetze/ qvi una cum dilectissima sua uxore omnem filialem eidem exhibuit amorem ac reverentiam, omnemque quæ modo excogitari potuit, ejusdem curam habuit ad finem usque vitæ. Quæque adeo in his ædibus filij tui non aliter aspici potuit ac arca Domini in domo Obed Edomi. Quare & benedictio Domini ab his liminibus nunquam recedet. Nec minora fuere Gaudia, quæ pie defuncta nostra sensit ex ejusdem hujus sui dilectissimi filii matrimonio longe felicissimo cum Virgine Nobilissima virtutibusque quibusvis exornatissima CATHARINA MARGARETHA, B. WOLHARDI Stinten/ Filia quondam charissima ac mellitissima, & B. DN. CONSULIS olim nostri longe meritissimi ejusdem nominis nepte, inito. Ex quo in senectute sua defuncta nostra tres neptes, nempe MARGARETHAM CATHARINAM, ANNAM SOPHIAM (jam itidem pie denatam) & JOHANNAM SOPHIAM, unumque nepotem HERMANNUM WOLHARDUM non sine insigni mentis tripudio vidit. Reliquum vitæ genus Defunctæ nostræ quod attinet, supervacaneum erit prolixitati in laudando eodem indulgere, cum tota nostra Civitas, & vel me tacente jam id sciat, atque encomio nunquam morituro apud seros posteros ornatura sit. Revera enim hic repetere possum, quæ de

de laudatissima illâ *Ruth* deprædicabat *Boas Ruth. III, 11.*
Novis tota porta populi mei, quod femina egregia tu sis.
Imprimis novimus ejus fidem, ejus pietatem, ejus pre-
ces, ac patientiam. Quod olim *D. Ambros. lib. de vi-*
duis Tom. I. opp. p. 193. de *Hanna Prophetissâ* fuit elocutus,
quod nimirum *diversorium ejus fuerit in templo, collo-*
quium in prece, vita in jejunio, quæ & ipse Spiritus S.
laudat *Luc. II, 37.* Quæque aliàs & *D. Hieronymus* de
honestissimis viduis *Paula. Blesillâ, Melania, Marcellâ,*
D. Augustinus de viduâ in *Mauritania,* *D. Chrysostomus*
de vidua *Nebrii,* aliique de aliis summopere depræ-
dicant, ea omnia in unica illâ nostrâ, **MARGARE-**
THA KNESEBECKIA ceu in centro quodam con-
veniebant, utpote de cujus sincera pietate, ardentissimâ
devotione, intensissimis precibus, in quib⁹ cum fortissi-
mo suo Deo certare noverat, & ipsa nostra templa, pri-
vatiqve parietes testabuntur. At vero & pii tandem
mori debent, ut mors adeo pretiosissima ipsis fiat adi-
tus ad illam adeo perfectiorem vitam. Sic & piissi-
ma illa Nostra est mortalis hujus vitæ carcere, ad cœle-
stia illa gaudia exire debebat. Et quamvis quidem
instantis placidæ hujus mortis jam prænuncia satis
esset extrema ferme illa, ad quam per singularem il-
lam & piis promissam Dei gratiam, provecta fuerat,
senectus; accedebat nihilominus tamen imbecillitas
quædam vehementior, de quâ ipsius Medici, quo usa
fuit, Viri nempe Præ-Nobilissimi, Excellentissimi ac
Experientissimi **DN. GEORGII DETHARDIN-**
GII Medicinæ Doctoris, & in hac Almâ Professoris
Publ Ordinarii longe Celeberrimi, Dn. Collegæ, ac
Vicini nostri conjunctissimi, ac Fautoris opti-
mi, verba ita sonantia apponere placet:

Fuit

Fuit BEATA, Exemplum Senii Salomonai, cui
 ius in Eccles. cap. 12, fit mentio, & omne visce-
 rum tandem abut robur. Equidem, & quæ vo-
 luit FILII ejus unici, ipsi & Patria sua longe di-
 lectissimi sollicitudo, molestiis istis attuli remedia,
 eventum non semper frustraneo, cum Dolorum artus
 occupantium ex Emplastro quodam autearthritico,
 respiratio ex usu bechicorum liberior, de eo testaban-
 tur: At quando ex morbo modo memorati FILII,
 Senatoris hujus Urbis Prudentissimi, (quem eousq;
 valentem DEUS porro sanum reddat & servet!)
 quo hic admodum detinebatur, animus Defunctæ
 afficeretur valde, qui semper antea fuerat præsens,
 & quem tot adversorum myriades haud valuerant
 destruere, vires corporis magis magisque imminu-
 ebantur, & marasmus senilis citatis magis passi-
 bus corpus occupabat, ut anima tandem inhabile
 illud relinquere fuerit coacta. Animadvertens
 autem Nostra, tempus exoptatæ dissolutionis instare,
 ante omnia animæ suæ, DEO ut eam commendaret, pro ut
 pius decet, curam habebat, eumque in finem à
 Confessionario suo, Viro Maxime Reverendo, Præ-
 cellentissimo ac Amplissimo DN. HENRICO BE-
 CKERO, Pastore ad Ædem Cathedralem D. Ja-
 cob. Vigilantissimo, deque Ecclesiâ nostra longe
 meritissimo speciali Collega nostro Conjunctissimo
 ac amicissimo, ut & Fautore honoratissimo, saluber-
 rimum

rimū illud Viaticum corporis ac sanguinis Domi-
ni summo cum desiderio expetiit, quod & acceptum
Magnā cum devotione excepit. Et præterea quoque
efficacissimo illo Verbi divini Pharmaco contra in-
gruentis mortis horrorem probe præmunita satis-
que obfirmata, paucos post dies, nimirum d.VIII.
Februar. animam suam inter preces adstantium im-
moto animo, ac singulari cum fiducia, mentisq; sereni-
tate Dulcissimo suo Salvatori tradidit, atq; sic placidissi-
me obdormivit, A. o ætatis suæ 85. currente. Cum vero
hac ratione Pia hæc Nostra Matrona in Domino, verāque
constanti fide fuerit mortua, omnino & mors hujus
piæ ac justæ in oculis Domini pretiosa fuit. Jam
equividem dolore afficiuntur acerbo relictī. Luget
Nobilissimus Prudentissimus ac Amplissimus Filius
DN. WETKE, una cum dilectissima suā uxore,
luget matrem perquam charissimam, luget prece-
tricem pro se suisque devotissimam, luget amissam il-
lam, ob quam domui suæ benedixerat hætenus Do-
minus: Mœret privignus itidem Nobilissimus,
Prudentissimus ac Amplissimus DN. KNESE-
BECKE, mœrent privignæ, ac cognati reliqui o-
mnes. Sed leniat mœrorem mors tam beata, mors
Domino tam pretiosa, non amissa nostra, sed præ-
missa saltem, quæ pia, nunc Beata, & in cœlis eo
efficacius pro suis orabit. DEUS vero ille roboris
ac solatii omnis gratiā suā dolentes omnes erigat
quam fortissime, familiasque eorundem splendidis-
simas servet porro salvas atque incolumes. Nobis
vero O Cives Academiæ Omnium, Ordinum Ho-
noræ

noratissimi mors pie hujus defunctæ Nostræ & in eo
sit pretiosa, ut Sacrum ejusdem Exeqviale, quod ho-
die paratur, frequenti promptâque præsentia nostrâ
ornemus. Facietis hoc ut persuasissimus sum vestra-
pte sponte, dolentem lugentium mœrorem haud
mediocriter sic levaturi. Inter eundem Votum No-
strum sit hocce: **MORIATUR ANIMA NO-
STRA MORTE JUSTORUM, ET SIT FINIS
NOSTER SICUT ILLIUS** Num. XXIII, 10. Ut
sic tandem aliquando & mors nostra in oculis
Domini sit pretiosa,

P.P. Rostochii Sub Sigillo Academiæ

ipso Exeqviarum die d. XVII. Februar.

ANN. MDCCVII.

Conventus erit in Æde Marianâ

Horâ I. pomerid.

nos pariter, & monente pretiosa est in
 mors justorum ejus: pretiosa mors hæc e
 mortalitatem pretio sui sanguinis, quæ a
 consummatione virtutis. Deinde nu
 Spiritus S. exhibet, quod nimirum
 in oculis Domini est, atque hoc est
 mors piis ejus (scilicet obtingens)
 quandam Coccejus, B. Gcius, aliique in
 concedunt. Quid מוֹת mors sit,
 qui quotidie homines morientes vi
 illud notabile, quod in hac voce ger
 principio & in fine conspiciatur: Q
 regulas Grammaticorum signification
 seu roborat. Nec male in *Versione G*
 non simpliciter *la mort*, sed: *toute sorte*
 versionem & contra Cottonum defend
 nellus in *Bibliotheca S. part. 2. p. m. 99.*
 quod attinet, tum de hac voce observa
 tius in *Commentar. lingv. Ebr. p. m. 2;*
 nomina illius formæ, & illa quæ Tze
 habent, *passiva* esse, etsi non omnia,
 חסיר quoque de homine passive potissim
 candum. Atque omnino sic hinc inde
 mum est, sicque proprie notat *מֵת*
 XXXII, 9. qui gratuitâ Dei sui sustentati
 diâ aliisque fruitur beneficiis, non a
 Principis cujusdam Stipendiarius, qui
 est apud Principem. At vero & *acti*
 bulum hoc posse explicari non imp
 nihil obstat, quo minus h. l. conjunctio
 iis, qui postquam gratiam bonaque

gratis per fidem acceperunt, vicissim grati beneficij
sunt & ipsi erga cetera Christi membra, æque uti &
B. Geierus Prov. II, 8. interpretatus fuit. Quos & tum
cum *B. Frischmutho l. c. p. 9.* *καλὰς διὰ τὰς*
puros, claros, selectos, & sinceros animo vocare poterim-
us. Atque hi nunc sunt, qui ita moriuntur, ut mors
ipsum pretiosa sit Domino.

Quæ autem generatim hic de piis, eorumque
placidissimâ ac pretiosissimâ morte celebrantur,
speciatim ea jure meritoque quoque deprædicare
possumus de piissimâ piissimeque nunc defun-
cta Matronâ nosse. *MARGARETHA Schôn-*
apparatu condita. *Amplissimi, ac*
Prudentissimi, ac *Knesebecken*
Serarii in inclytâ
meritissimi,
omnino
vasque virtu-
choro pio-
æ confe-
exequiali illo
mortalitate offi-
nobis præluces ex-
in tam honestissimâ Vi-
in tam pretiosam DEO abijt,
illum parentibus generis anti-
onestate, meritorumque gravitate
longe claris ac splendidissimis. Sic namque na-
ta est pie defuncta Nostra Anno MDCXXII d. 15. De-
cembr. Patre Viro quondam Præ Nobilissimo, Con-
sul.